

فصل ششم:

قوانین و مقررات

قانون تعیین حریم حفاظتی - امنیتی اماکن و تأسیسات کشور (مصوب شهریور ۱۳۹۳ مجلس شورای اسلامی)

ماده ۱- تأمین حفاظت و امنیت اماکن و تأسیسات طبقه‌بندی شده کشور اعم از نظامی، انتظامی، امنیتی و کشوری و رعایت حریم آنها بر اساس مفاد این قانون لازم الاجراء است.

ماده ۲- مسؤولیت تعریف و تعیین رده‌های حفاظتی برای اماکن و تأسیسات کشور و تعیین حدود آنها برعهده شورای عالی امنیت ملی است.

ماده ۳- کلیه دستگاه‌های اجرایی موظفند در هنگام احداث اماکن و تأسیسات مشمول این قانون، حریم حفاظتی لازم را داخل اراضی طرح یا پیرامون آن پیش‌بینی نمایند. اجرای طرح‌های عمرانی نظیر شبکه‌های انتقال و توزیع آب، فاضلاب، برق، گاز، مخابرات و راه در اراضی واقع در حریم‌های حفاظتی و امنیتی، به شرطی مجاز است که به تشخیص شورای عالی امنیت ملی، ناقض امنیت این اماکن نباشد.

ماده ۴- در مواردی که ایجاد حریم امنیتی مصوب، مستلزم ساخت و ساز و یا اعمال برخی

محدودیت‌ها در استفاده از زمین و تراکم‌های ساختمانی باشد، موضوع برای اصلاح و تطبیق ضوابط و اعمال آن حسب مورد به مرجع ذی ربط قانونی ارجاع می‌شود.

ماده ۵- دستگاه‌های اجرائی می‌توانند پس از تعیین و تصویب حریم، برای برقراری امنیت با توجه به وضعیت املاک مجاور، پس از تأمین حقوق شرعی و قانونی مالکان به صورت نقدی حسب موازین قانونی اقدام نمایند.

تبصره - اسکان و اشتغال اشخاص حقیقی و حقوقی و اتباع بیگانه که اقامت آنان در حریم امنیتی، ناقض امنیت اماکن و تأسیسات طبقه‌بندی شده نباشد با رعایت الزامات قانونی بلامانع است.

ماده ۶- شهرداری‌ها و سایر مراجع قانونی ذی ربط موظفند در صورت مراجعه مالکان املاک (عرصه و اعیانی) واقع در حریم امنیتی اماکن و تأسیسات موضوع این قانون برای اخذ پروانه، آنان را با ذکر حقوق متعلقه براساس تراکم پایه شهر یا وفق طرح‌های شهرسازی مصوب، به دستگاه‌های اجرائی معرفی نمایند. دستگاه‌های اجرائی مربوط مکلفند حقوق متعلقه اعلامی را با رعایت قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی به صورت نقدی پرداخت نمایند.

تبصره - ادارات ثبت اسناد و املاک کشور موظف به ثبت حقوق مالکانه دستگاه‌های اجرائی در دفاتر اسناد و املاک مربوطه می‌باشند.

ماده ۷- هرگونه تغییر کاربری مصوب در مورد اماکن واقع در محدوده حریم امنیتی منوط به استعلام و کسب مجوز از دستگاه‌های صاحب حریم مربوطه موضوع مواد (۱) و (۲) این قانون است.

تبصره - دستگاه‌های اجرائی صاحب حریم موظفند ظرف مدت دو ماه در خصوص استعلام شهرداری‌ها و یا مراکزی که طبق قانون موظف به صدور مجوز ساخت یا تغییر کاربری می‌باشند، اعلام نظر نمایند. عدم اظهارنظر دستگاه‌های مذکور ظرف مهلت مزبور به منزله موافقت و جواز آنها محسوب می‌شود.

ماده ۸- دستگاه‌های اجرائی موظفند اعتبارات مورد نیاز جهت ایفای تعهدات ناشی از اجرای این قانون را در بودجه سالانه خود پیش‌بینی نمایند.

تبصره - دولت موظف است در اجرای این قانون، بودجه لازم را ذیل اعتبارات دستگاه تأمین کند.

ماده ۹- حریم‌های فنی مربوط به تأسیسات دستگاه‌های اجرائی و یا طرح‌های عمرانی کشور از قبیل حریم راه‌ها، دکل‌های برق فشار قوی و رودخانه‌ها تابع قوانین مربوط خود است.

ماده ۱۰- آیین‌نامه اجرائی این قانون ظرف مدت شش ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این

قانون توسط وزارت کشور با همکاری وزارتخانه‌های دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، اطلاعات، نفت، نیرو، راه و شهرسازی و جهاد کشاورزی و ستادکل نیروهای مسلح و سازمان انرژی اتمی ایران تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

قانون فوق مشتمل بر ده ماده و چهار تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نوزدهم مرداد ماه یکهزار و سیصد و نود و سه مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۲۹ / ۵ / ۱۳۹۳ به تأیید شورای نگهبان رسید.

آئین‌نامه‌ی اجرایی قانون تعیین حریم حفاظتی - امنیتی اماکن و تأسیسات کشور

- ماده ۱: محدوده‌ی اماکن نیروهای مسلح باید به یکی از روش‌های تعیین محدوده (دیوار کشی، سیم خاردار، فنس) مشخص و تأیید گردد.
- ماده ۲: در مورد اماکن حیاتی حریم امنیتی؛ با ایجاد حداقل یک خیابان ۲۵ متری در اطراف مکان و محدودیت ارتفاع در احداث بنا حداکثر یک طبقه تا فاصله ۵۰ متری و از فاصله ۵۰ تا ۱۰۰ متری حداکثر ۲ طبقه و از فاصله ۱۰۰ تا ۲۰۰ متری حداکثر ۳ طبقه بعد از خیابان مذکور می‌باشد.
- ماده ۳: در مورد اماکن حساس، حریم امنیتی آنها با ایجاد حداقل یک خیابان ۲۴ متری در اطراف مکان و محدودیت ارتفاع در احداث بنا، حداکثر دو طبقه تا فاصله ۵۰ متری و از فاصله ۵۰ تا ۱۰۰ متری حداکثر ۳ طبقه و از فاصله ۱۰۰ تا ۲۰۰ متری حداکثر ۴ طبقه بعد از خیابان مذکور می‌باشد.
- ماده ۴: در مورد اماکن مهم حریم امنیتی آنها با ایجاد حداقل یک خیابان ۱۶ متری در اطراف مکان و محدودیت ارتفاع در احداث بنا، حداکثر ۳ طبقه تا فاصله ۵۰ متری و از فاصله ۵۰ تا ۱۰۰ متری حداکثر ۴ طبقه و از فاصله ۱۰۰ تا ۲۰۰ متری حداکثر ۵ طبقه بعد از خیابان مذکور می‌باشد.
- ماده ۵: در مورد حریم امنیتی اماکن و تأسیسات قابل حفاظت با ایجاد یک خیابان ۸ متری در اطراف و محدودیت ارتفاع در احداث بنا حداکثر ۲ طبقه در عمق ۲۰ متر به گونه‌ای که ساختمان‌های اطراف اشرافیتی بر امکنه مربوطه نداشته باشند.
- ماده ۶: به منظور احداث هر گونه بنا در حریم اماکن نظامی و انتظامی بایستی شهرداری‌ها قبل از صدور هر گونه مجوزی مراتب را با حفاظت اطلاعات پادگان مربوطه هماهنگ نمایند تا در صورتی که احداث بنا مغایر موارد مندرج در این آیین نامه نباشد نسبت به صدور مجوز ساختمانی اقدام نمایند.
- تبصره: در مورد اماکن نظامی که در حال حاضر احداث شده است در صورتی که امکان تخریب آنها وجود دارد حد حریم اماکن با تخریب آنها حفظ و تأمین گردد و در غیر این صورت به احداثات موجود بنایی افزوده نگردد.

- ماده ۷: به منظور حفظ حریم امنیتی اماکن ویژه از قبیل بنه‌ها و زاغه‌های مهمات، سایت‌ها پایگاه‌های موشکی و... در فاصله ۵۰۰ متر از محدوده تأسیسات انجام هرگونه عملیات ساختمانی و کشاورزی ممنوع و تا ۱۰۰۰ متر انجام احداثات ساختمانی ممنوع می‌باشد. تبصره: اماکن مندرج در این ماده به انضمام حریم مذکور کلاً می‌بایست خارج از محدوده شهرها و روستاها باشد.
- ماده ۸: در مورد اماکن واقع در شهرهای با وضعیت بحرانی تبصره‌های ذیل لازم الاجرا خواهد بود.
- تبصره ۱: در مورد اماکن حیاتی حریم امنیتی آنها با ایجاد حداقل یک خیابان ۳۵ متری در اطراف مکان و محدودیت ارتفاع در احداث بنا، حداکثر یک طبقه تا فاصله ۱۰۰ متری و از فاصله ۱۰۰ تا ۲۰۰ متری حداکثر ۲ طبقه و از فاصله ۲۰۰ تا ۳۰۰ متری ۳ طبقه بعد از خیابان مذکور می‌باشد.
- تبصره ۲: در مورد اماکن حساس حریم امنیتی آنها با ایجاد حداقل یک خیابان ۲۴ متری در اطراف مکان و محدودیت ارتفاع در احداث بنا، حداکثر دو طبقه تا فاصله ۱۰۰ متری و از فاصله ۱۰۰ تا ۲۰۰ متری حداکثر ۳ طبقه و از فاصله ۲۰۰ تا ۳۰۰ متری حداکثر ۴ طبقه بعد از خیابان مذکور می‌باشد.
- تبصره ۳: در مورد اماکن مهم حریم امنیتی آنها با ایجاد حداقل یک خیابان ۱۶ متری در اطراف مکان و محدودیت ارتفاع در احداث بنا، حداکثر ۲ طبقه با فاصله ۲۰ متری و محدودیت ارتفاع در احداث بنا، حداکثر ۳ طبقه تا فاصله ۱۰۰ متری و از فاصله ۱۰۰ تا ۲۰۰ متری حداکثر ۴ طبقه و از فاصله ۲۰۰ تا ۳۰۰ متری حداکثر ۵ طبقه بعد از خیابان مذکور می‌باشد.
- تبصره ۴: تعیین شهرهای با وضعیت بحرانی در محدوده مسئولیت شورای عالی امنیت ملی می‌باشد که مراتب توسط ستاد کل نیروهای مسلح استعلام و به مبادی ذیربط ابلاغ خواهد شد.
- تبصره ۵: به منظور کاهش تبعات ناشی از اجرای ماده ۸ موارد مشمول این ماده در کمیسیون حریم (مفاد تبصره ۲ بند ز) مورد بررسی قرار گیرد. تبصره ۶: در مورد تأسیسات هوایی و فرودگاه ضمن رعایت اصول بین‌المللی حد حریم فعلی فرودگاه و تأسیسات با رعایت مندرجات ماده ۴ حفظ گردد.

قوانین و مقررات داخلی سازمان

میزان حساسیت در کنترل تردد افراد به سازمان‌ها، بستگی به اهمیت آن سازمان دارد. کنترل تردد به سازمان‌های حیاتی بسیار سختگیرانه و همراه با محدودیت شدید می‌باشد و صرفاً کارکنان تأیید صلاحیت شده مجاز به تردد به این سازمان‌ها هستند.

کنترل تردد به سازمان‌های حساس، از حساسیت کمتری نسبت به سازمان‌های حیاتی برخوردار است و علاوه بر کارکنان تعیین صلاحیت شده، تردد افرادی محدود، که توسط حراست تأیید صلاحیت شده‌اند نیز تحت شرایطی خاص (بازرسی) مجاز خواهد بود.

تردد به سازمان‌های مهم به وسیله برگه‌های تردد که به تأیید مراجعه شونده رسیده، انجام می‌شود. و میزان حفاظت از این سازمان‌ها به مراتب کمتر از سازمان‌های حیاتی و مهم است.

تردد به سازمان‌های قابل حفاظت برای همه افراد مجاز بوده و صرفاً نیروی حفاظت، نظارت بر ورود و خروج کالا و محموله‌های مشکوک که همراه ارباب رجوع است را دارد.

باید توجه داشته باشیم که تمام اقدامات، اعمال و رفتار نگهبان‌ها در هنگام حضور در پست نگهبانی، الزاماً باید در چهارچوب قوانین و مقررات و مطابق دستورالعمل‌های ابلاغی سازمان باشد.

چنانچه نگهبان در راستای مأموریت‌های محوله و براساس قوانین و مقررات عمل کرده اما بطور ناخواسته مرتکب خطای سهوی و غیر عمدی شد، سازمان باید با استفاده از ظرفیت نماینده حقوقی خود، از ایشان حمایت همه‌جانبه داشته باشد. اما اگر نگهبان خارج از ضوابط ابلاغی سازمان مرتکب خطای عمدی یا غیر عمدی شد، حمایت‌های سازمان برای رهایی و نجات وی مؤثر نخواهد بود.

✓ نگهبان باید وقوع هر حادثه‌ای در سازمان را سریعاً به مسئولین خود اطلاع‌رسانی کرده و پلیس ۱۱۰ را در جریان بگذارد.

✓ نگهبان حق دخالت و برخورد با موضوعاتی که خارج از سازمان صورت می‌پذیرد را ندارد.

✓ دستگیری و نگهداری مهاجم‌ها تا زمان رسیدن پلیس، صرفاً در شرایطی خاص اعم از ورود غیرمجاز فرد به سازمان، همراه داشتن اموال مسروقه سازمان، ضرب و شتم و ایجاد درگیری با کارکنان سازمان، به هم ریختن نظم سازمان، اقدام به تخریب اموال سازمان، قصد حمله به نگهبان یا فحاشی به ایشان و ... امکان‌پذیر است.

- ✓ در صورت وقوع آتش سوزی، باید سریعاً آتش‌نشانی را مطلع و پلیس ۱۱۰ را در جریان قرار داده و اطلاع‌رسانی لازم به مسئولین صورت پذیرد. و حداقل‌مقدور عوامل تشدید آتش را از محل و نزدیکی آتش دور کرده، شیرهای اصلی گاز سازمان قطع شود، هرگونه وسیله‌ای که باعث سرایت آتش به دیگر قسمت‌ها می‌شود را از مسیر آتش دور کرده و تا رسیدن آتش‌نشانان هرگونه اقدام بی‌خطر را برای اطفاء حریق انجام دهد.
- ✓ تحویل و نگهداری هر نوع امانت از ارباب‌رجوع، مأمورین پست، همکاران، افراد غریبه و ... توسط نگهبان ممنوع می‌باشد.
- ✓ در برخورد با ارباب‌رجوع حق پرخاشگری، توهین، ناسزاگوئی و ... را نداریم و حتی اگر برخورد ارباب‌رجوع نیز اینگونه بود سعی کنیم که رفتار ما توأم با مهربانی و عطوفت باشد.
- ✓ به خاطر داشته باشیم وقتی که ارباب‌رجوع عصبانی بوده و پرخاشگری می‌کند به این مفهوم است که نتوانسته پاسخ منفی سازمان برای درخواست خود را قبول کند و هم‌چنان خودش را ذی‌نفع می‌داند و لذا باید برخوردهای او را تحمل کنیم.

موادی از قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ مجلس شورای اسلامی مرتبط با موضوع:

کتاب اول - کلیات - بخش اول - مواد عمومی - فصل اول - تعاریف

ماده ۲ ق م ا- هر رفتاری اعم از فعل یا ترک فعل که در قانون برای آن مجازات تعیین شده است جرم محسوب می‌شود

فصل دوم- قلمرو اجرای قوانین جزائی در مکان

ماده ۵ ق م ا- هر شخص ایرانی یا غیرایرانی که در خارج از قلمرو حاکمیت ایران مرتکب یکی از جرائم زیر یا جرائم مقرر در قوانین خاص گردد، طبق قوانین جمهوری اسلامی ایران محاکمه و مجازات می‌شود و هرگاه رسیدگی به این جرائم در خارج از ایران به صدور حکم محکومیت و اجرای آن منتهی شود، دادگاه ایران در تعیین مجازات‌های تعزیری، میزان محکومیت اجراء شده را محاسبه می‌کند:

الف- اقدام علیه نظام، امنیت داخلی یا خارجی، تمامیت ارضی یا استقلال جمهوری اسلامی ایران.

ب- جعل مهر، امضاء، حکم، فرمان یا دستخط مقام رهبری یا استفاده از آن.

پ- جعل مهر، امضاء، حکم، فرمان یا دستخط رسمی رئیس جمهور، رئیس قوه قضائیه، رئیس و نمایندگان مجلس شورای اسلامی، رئیس مجلس خبرگان، رئیس دیوان عالی کشور، دادستان کل کشور، اعضای شورای نگهبان، رئیس و اعضای مجمع تشخیص مصلحت نظام، وزرا یا معاونان رئیس جمهور یا استفاده از آنها.

ت- جعل آراء مراجع قضائی یا اجرائیه‌های صادره از این مراجع یا سایر مراجع قانونی و یا استفاده از آنها

ث- جعل اسکناس رایج یا اسناد تعهدآور بانکی ایران و همچنین جعل اسناد خزانه و اوراق مشارکت صادرشده یا تضمین شده از طرف دولت یا تهیه یا ترویج سکه قلب در مورد مسکوکات رایج داخل.

ماده ۶ ق م ا- به جرائم مستخدمان دولت اعم از ایرانی یا غیر ایرانی که در رابطه با شغل و وظیفه خود در خارج از قلمرو حاکمیت ایران مرتکب شده‌اند و به جرائم مأموران سیاسی و کنسولی و دیگر وابستگان دولت ایران که از مصونیت سیاسی برخوردارند طبق قوانین جمهوری اسلامی ایران رسیدگی می‌شود.

فصل چهارم - قانونی بودن جرائم، مجازات‌ها و دادرسی کیفری

ماده ۱۲- حکم به مجازات یا اقدام تأمینی و تربیتی و اجرای آنها باید از طریق دادگاه صالح، به موجب قانون و با رعایت شرایط و کیفیات مقرر در آن باشد.

ماده ۱۳- حکم به مجازات یا اقدام تأمینی و تربیتی و اجرای آنها حسب مورد نباید از میزان کیفیتی که در قانون یا حکم دادگاه مشخص شده است تجاوز کند و هرگونه صدمه و خسارتی که از این جهت حاصل شود، در صورتی که از روی عمد یا تقصیر باشد حسب مورد موجب مسئولیت کیفری و مدنی است و در غیر این صورت، خسارت از بیت‌المال جبران می‌شود.

بخش دوم - مجازات‌ها

فصل اول - مجازات‌های اصلی

ماده ۲۱- میزان جزای نقدی قابل اعمال بر اشخاص حقوقی حداقل دو برابر و حداکثر چهار برابر مبلغی است که در قانون برای ارتکاب همان جرم به‌وسیله اشخاص حقیقی تعیین می‌شود.

بخش سوم - جرائم

فصل دوم - شرکت در جرم

ماده ۱۲۵- هر کس با شخص یا اشخاص دیگر در عملیات اجرائی جرمی مشارکت کند و جرم، مستند به رفتار همه آنها باشد خواه رفتار هر یک به تنهایی برای وقوع جرم کافی باشد خواه نباشد و خواه اثر کار آنان مساوی باشد خواه متفاوت، شریک در جرم محسوب و مجازات او مجازات فاعل مستقل آن جرم است. در مورد جرائم غیرعمدی نیز چنانچه جرم، مستند به تقصیر دو یا چند نفر باشد مقصران، شریک در جرم محسوب می‌شوند و مجازات هر یک از آنان، مجازات فاعل مستقل آن جرم است.

فصل سوم - معاونت در جرم

ماده ۱۲۶- اشخاص زیر معاون جرم محسوب می‌شوند:

الف- هرکس، دیگری را ترغیب، تهدید، تطمیع، یا تحریک به ارتکاب جرم کند یا با دسیسه یا فریب یا سوءاستفاده از قدرت، موجب وقوع جرم گردد.

ب- هرکس وسایل ارتکاب جرم را بسازد یا تهیه کند یا طریق ارتکاب جرم را به مرتکب ارائه دهد.

پ- هرکس وقوع جرم را تسهیل کند.

تبصره- برای تحقق معاونت در جرم، وحدت قصد و تقدم یا اقتران زمانی بین رفتار معاون و

مرتکب جرم شرط است. چنانچه فاعل اصلی جرم، جرمی شدیدتر از آنچه مقصود معاون بوده است مرتکب شود، معاون به مجازات معاونت در جرم خفیف‌تر محکوم می‌شود.

بخش چهارم - شرایط و موانع مسئولیت کیفری

فصل دوم - موانع مسئولیت کیفری

ماده ۱۵۲ - هرکس هنگام بروز خطر شدید فعلی یا قریب‌الوقوع از قبیل آتش‌سوزی، سیل، طوفان، زلزله یا بیماری به منظور حفظ نفس یا مال خود یا دیگری مرتکب رفتاری شود که طبق قانون جرم محسوب می‌شود قابل مجازات نیست مشروط بر اینکه خطر را عمداً ایجاد نکند و رفتار ارتكابی با خطر موجود متناسب و برای دفع آن ضرورت داشته باشد.

تبصره: کسانی که حسب وظیفه یا قانون مکلف به مقابله با خطر باشند نمی‌توانند با تمسک به این ماده از ایفاء وظایف قانونی خود امتناع کنند.

ماده ۱۵۶ - هرگاه فردی در مقام دفاع از نفس، عرض، ناموس، مال یا آزادی تن خود یا دیگری در برابر هرگونه تجاوز یا خطر فعلی یا قریب‌الوقوع با رعایت مراحل دفاع مرتکب رفتاری شود که طبق قانون جرم محسوب می‌شود در صورت اجتماع شرایط زیر مجازات نمی‌شود:

(الف) رفتار ارتكابی برای دفع خطر یا تجاوز ضرورت داشته باشد.

(ب) دفاع مستند به قرائن معقول یا خوف عقلانی باشد.

(پ) خطر و تجاوز به سبب اقدام آگاهانه یا تجاوز خود فرد و دفاع دیگری صورت نگرفته باشد.

(ت) توسل به قوای دولتی بدون فوت‌وقت عملاً ممکن نباشد یا مداخله آنان در دفع تجاوز و خطر مؤثر واقع نشود.

تبصره (۱) دفاع از نفس، ناموس، عرض، مال و آزادی تن دیگری در صورتی جایز است که او از نزدیکان دفاع کننده بوده یا مسئولیت دفاع از وی بر عهده دفاع کننده باشد یا ناتوان از دفاع بوده یا تقاضای کمک نماید یا در وضعیتی باشد که امکان استمداد نداشته باشد.

تبصره (۲) هرگاه اصل دفاع محرز باشد ولی رعایت شرایط آن محرز نباشد، اثبات عدم رعایت شرایط دفاع بر عهده مهاجم است.

تبصره (۳) در دفاع مشروع دیه نیز ساقط است جز در مورد دفاع در مقابل تهاجم دیوانه که دیه از بیت‌المال پرداخت می‌شود.

ماده ۱۵۷ - مقاومت در برابر قوای انتظامی و دیگر ضابطان دادگستری در مواقعی که مشغول

انجام وظیفه خود باشند، دفاع محسوب نمی شود لکن هرگاه قوای مزبور از حدود وظیفه خود خارج شوند و حسب ادله و قرائن موجود خوف آن باشد که عملیات آنان موجب قتل، جرح، تعرض به عرض یا ناموس یا مال گردد، دفاع جایز است.

ماده ۱۵۹- هرگاه به امر غیرقانونی یکی از مقامات رسمی، جرمی واقع شود آمر و مأمور به مجازات مقرر در قانون محکوم می شوند لکن مأموری که امر آمر را به علت اشتباه قابل قبول و به تصور اینکه قانونی است، اجراء کرده باشد، مجازات نمی شود و در دیه و ضمان تابع مقررات مربوطه است.

کتاب - پنجم

تعزیرات و مجازات های بازدارنده

فصل اول - جرایم ضد امنیت داخلی و خارجی کشور

ماده ۷۳۲ هرکس نقشه ها یا اسرار یا اسناد و تصمیمات راجع به سیاست داخلی یا خارجی کشور را عالماً و عامداً در اختیار افرادی که صلاحیت دسترسی به آنها را ندارند قرار دهد یا از مفاد آن مطلع کند به نحوی که متضمن نوعی جاسوسی باشد. نظر به کیفیات و مراتب جرم به یک تا ده سال حبس محکوم می شود.

ماده ۷۳۴- هرکس به قصد سرقت یا نقشه برداری یا کسب اطلاع از اسرار سیاسی یا نظامی یا امنیتی به مواضع مربوطه داخل شود و همچنین اشخاصی که بدون اجازه مأمورین یا مقامات ذیصلاح در حال نقشه برداری یا گرفتن فیلم یا عکسبرداری از استحکامات نظامی یا اماکن ممنوعه دستگیر شوند به شش ماه تا سه سال حبس محکوم می شوند.

ماده ۷۳۶- هرکس با هدف برهم زدن امنیت کشور به هر وسیله اطلاعات طبقه بندی شده را با پوشش مسئولین نظام یا مأمورین دولت یا به نحو دیگر جمع آوری کند چنانچه بخواهد آن را در اختیار دیگران قرار دهد و موفق به انجام آن شود به حبس از دو تا ده سال و در غیر اینصورت به حبس از یک تا پنج سال محکوم می شود.

ماده ۷۳۷ چنانچه مأمورین دولتی که مسئول امور حفاظتی و اطلاعاتی طبقه بندی شده می باشند. و به آنها آموزش لازم داده شده است در اثر بی مبالاتی و عدم رعایت اصول حفاظتی توسط دشمنان تخلیه اطلاعاتی شوند به یک تا شش ماه حبس محکوم می شوند.

فصل پنجم - جعل و تزویر

ماده ۷۶۵ - هر یک از کارکنان ادارات دولتی و مراجع قضایی و مأمورین به خدمات عمومی که در تحریر نوشته‌ها و قراردادهای راجع به وظایف‌شان مرتکب جعل و تزویر شوند اعم از این که موضوع یا مضمون آن را تغییر دهند یا گفته و نوشته یکی از مقامات رسمی، مهر یا تقریریات یکی از طرفین را تحریف کنند یا امر باطلی را صحیح یا صحیحی را باطل یا چیزی را که بدان اقرار نشده است اقرار شده جلوه دهند علاوه بر مجازات‌های اداری و جبران خسارت وارده به حبس از یک تا پنج سال یا شش تا سی میلیون ریال جزای نقدی محکوم خواهند شد.

فصل یازدهم - هتک حرمت اشخاص

ماده ۸۳۹ - توهین به افراد از قبیل فحاشی و استعمال الفاظ رکیک چنانچه موجب حد قذف نباشد به مجازات شلاق تا (۷۴) ضربه و یا پنجاه هزار تا یک میلیون ریال جزای نقدی خواهد بود.

فصل هفدهم - جرایم علیه اشخاص و اطفال

ماده ۸۴۸ - هر کس بوسیله چاقو و یا هر نوع اسلحه دیگر تظاهر یا قدرت‌نمایی کند یا آن را وسیله مزاحمت اشخاص یا اخاذی یا تهدید قرار دهد یا با کسی گلاویز شود در صورتی که از مصادیق محارب نباشد به حبس از شش ماه تا دو سال و تا (۷۴) ضربه شلاق محکوم خواهد شد.

ماده ۸۴۹ - هر کس با هیاهو و جنجال یا حرکات غیرمتعارف یا تعرض به افراد موجب اخلال نظم و آسایش و آرامش عمومی گردد یا مردم را از کسب و کار باز دارد به حبس از سه ماه تا یکسال و تا (۷۴) ضربه شلاق محکوم خواهد شد.

قانون مجازات افشاء و افشای اسناد محرمانه و سری دولتی مصوب ۱۳۵۳، ۱۱، ۲۹ مجلس شورای ملی

ماده ۱ - اسناد دولتی عبارتند از هر نوع نوشته یا اطلاعات ثبت یا ضبط شده مربوط به وظایف و فعالیت‌های وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و شرکت‌های دولتی از قبیل مراسلات - دفاتر - پرونده - عکس‌ها - نقشه‌ها - کلیشه‌ها - نمودارها فیلم‌ها - میکرو فیلم‌ها و نوارهای ضبط صوت که در مراجع مذکور تهیه و یا به آن رسیده باشد.

اسناد دولتی سری اسنادی است که افشای آنها مغایر با مصالح دولت و یا مملکت باشد. اسناد دولتی محرمانه اسنادی است که افشای آنها مغایر با مصالح خاص اداری سازمان‌های مذکور در این ماده باشد.

ماده ۲ - هر یک از کارکنان سازمان‌های مذکور در ماده یک که حسب وظیفه مأمور حفظ اسناد سری و محرمانه دولتی بوده یا حسب وظیفه اسنادم‌زبور در اختیار او بوده و آنها را انتشار داده یا افشاء نماید یا خارج از حدود وظایف اداری در اختیار دیگران قرار دهد یا به هر نحو، دیگران را از مفاد آنها مطلع سازد در مورد اسناد سری به حبس جنایی درجه ۲ از دو تا ده سال و در مورد اسناد محرمانه به حبس جنحه‌ای از شش ماه تا سه سال محکوم می‌شود همین مجازات حسب مورد مقرر است درباره کسانی که این اسناد را با علم و اطلاع از سری یا محرمانه بودن آن چاپ یا منتشر نموده و یا موجبات چاپ یا انتشار آن را فراهم نمایند.

در صورتی که افشای مفاد اسناد مذکور در اثر عدم رعایت نظامات یا در اثر غفلت و مسامحه حفاظت آنها صورت گرفته باشد مجازات او سه ماه تا شش ماه حبس جنحه‌ای خواهد بود.

ماده ۳ - هر یک از کارکنان سازمان‌های مذکور در ماده ۱ یا اشخاص دیگر که اطلاعات یا مذاکرات یا تصمیمات سری و محرمانه دولتی را به نحوی از انحاء به کسی که صلاحیت اطلاع بر آن را ندارد به دهد یا موجبات افشاء یا انتشار آنها را فراهم نماید عمل مرتکب در حکم افشاء یا انتشار اسناد سری یا محرمانه دولتی محسوب می‌شود.

ماده ۴ - تعقیب کیفری هر یک از جرایم مذکور در موارد فوق موکول به تقاضای

وزارتخانه یا مؤسسه یا سازمانی است که اسناد آن منتشر یا افشاء شده است.

ماده ۵ - در صورتی که اعمال فوق به موجب قوانین دیگری مستلزم مجازات شدیدتری باشد

مرتکب به مجازات اشد محکوم خواهد شد.

ماده ۶- هرگاه انتشار یا افشای اسناد دولتی مذکور در این قانون متضمن جاسوسی یا جرایم دیگری باشد که رسیدگی به آن در صلاحیت دادگاههای نظامی است در دادگاههای مزبور رسیدگی خواهد شد.

ماده ۷- نیروهای مسلح شاهنشاهی از شمول مقررات این قانون مستثنی بوده و تابع قوانین خود می باشد.

ماده ۸- آیین نامه طرز نگاهداری اسناد سری و محرمانه دولتی و طبقه بندی و نحوه مشخص نمودن نوع اسناد و اطلاعات توسط وزارت دادگستری تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

منابع

- (۱) قرآن کریم
- (۲) آئین نامه اجرائی قانون تعیین حریم حفاظتی - امنیتی اماکن و تأسیسات کشور
- (۳) بدون نام، آموزش نگهبانی، ویژه مراکز غیر نظامی، دانشگاه صنعتی شریف
- (۴) بدون نام، اصول نگهبانی، حراست وزارت علوم ۱۳۹۵
- (۵) بیهقی، احمدابن حسین، شعب الایمان، ج ۴، ص ۴۳، لبنان، دارالکتب علمیه، ۱۴۲۱ق
- (۶) پاینده، ابوالقاسم، نهج الفصاحه ص ۴۳۹، انتشارات جاویدان، تهران، ۱۳۸۲
- (۷) جبارپور، سرهنگ بازنشسته انتظامی، علوم رفتاری و اصول انتظامات، ۱۳۹۵
- (۸) دشتی، محمد، ترجمه نهج البلاغه، حکمت ۴۰ ص ۴۵۰، قم، موسسه فرهنگی تبلیغاتی امیرالمومنین(ع)، ۱۳۸۲
- (۹) عمید، حسن، فرهنگ فارسی عمید، جلد ۱، ص ۶۴۵، انتشارات امیرکبیر، ۱۳۷۹
- (۱۰) غفاری، علی اکبر، تحف العقول، موسسه انتشارات اسلامی، ص ۴۸، قم ۱۳۷۶
- (۱۱) فرید تنکابنی، مرتضی، الحدیث، ج ۲، ص ۲۴۱، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۶
- (۱۲) فیجانی، ابراهیم و محمدی جابری، سجاد، تحقیق و پژوهش، حریم حفاظتی، ۱۳۹۶
- (۱۳) قانون تعیین حریم حفاظتی - امنیتی اماکن و تأسیسات کشور(مصوب شهریور ۱۳۹۳ مجلس شورای اسلامی)
- (۱۴) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ مجلس شورای اسلامی
- (۱۵) قانون مجازات انتشار و افشای اسناد محرمانه و سری دولتی مصوب ۱۳۵۳، ۱۱، ۲۹ مجلس شورای ملی
- (۱۶) قمی، عباس، مفاتیح الجنان، دعای ابوحمزه ثمالی، ترجمه مصباح زاده، ص ۳۴۲، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۰
- (۱۷) کرد بچه، فاطمه، سوپروایزر آموزشی، دانش انتظامات و نگهبانی، جزوه آموزشی
- (۱۸) لیلی واسطی، علی بن ابی نزال، عیون الحکم و الواعظ، ص ۲۸۶، قم، موسسه علمی

فرهنگی دارالحديث، سازمان چاپ و نشر، ۱۳۷۶

(۱۹) مجلسی، محمدباقر، بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۱۷۰، دارالکتب الاسلامیه، ۱۰۷۲ ق

(۲۰) نصرتی، محمدرضا، نقش نگهبانی، انتظامات و گشت در تأمین امنیت اماکن و تاسیسات حیاتی، پاییز ۹۶

(۲۱) النوری، ابوذرکریا، ریاض الصالحین، ج ۱، ص ۳۶۶

(۲۲) نوگرا، سایتی برای نواندیشان فضای مجازی www.eslahe.com

هشدار: هرگونه کپی برداری، نت برداری، چاپ و... بدون مجوز مولف، ممنوع و نیازمند اجازه کتبی نویسنده می‌باشد.